

CEZAYİR ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. DIŞ TİCARET	7
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	10
5. TÜRKİYE ile TİCARET	11
EKLER:.....	13

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Arapça (Resmi dil), Berberice (Tamazight), Fransızca (İş Hayatı)
Başkent	Cezayir (Algiers)
Yüzölçümü	2.381.741 Km ² (1.200 Km Akdeniz sahil şeridi)
Nüfus	46,63 Milyon (2024 Tahmini IMF)
Dini Yapı	Resmi Dini İslam, %99,8 Müslüman (Sünni-Maliki), %0,2'si Hristiyan, Yahudi.
Büyük Kentler	Cezayir, Oran, Constantine, Annaba, Batna, Blida, Sétif, Chlef, Djelfa

Kaynak: Economist Intelligence Unit, Country Report, CIA Fact Book, IMF

Coğrafi Konum

Cezayir; Kuzey Afrika'da, Akdeniz kıyısında, Fas ve Tunus'un arasında yer almaktadır. Ülke topraklarının %80'i Sahra'da yer almaktadır. Sahra'nın büyük bir bölümü yarı çöl özelliklerine sahiptir. Ülkenin %10'luk kısmını oluşturan verimli kuzey kısmında tahıl, şarap, zeytin ve meyve üretimi desteklenmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

İspanyolların 1505 yılında Mers–El-Kebir ve 1509 yılında Oran şehrini işgal etmelerinin ardından, Cezayir'de katolik baskısına karşı direniş hareketi başlamış ve Cezayirli Osmanlı İmparatorluğu'nu yardıma çağırmışlardır. Cezayir'deki, İspanyol hakimiyeti 1516 yılında son bulmuştur. Ancak İspanyolların Oran şehrindeki hakimiyeti 1792'ye kadar devam etmiştir.

Cezayir'de, 1830 yılındaki Fransız işgaline kadar Osmanlı yönetimi devam etmiştir. 14 Haziran 1830 tarihinde Fransız işgaline uğrayan başkent Cezayir, 5 Temmuz 1830'da Fransız egemenliğine geçmiştir.

1 Kasım 1954 tarihinde, Milli Kurtuluş Cephesi (FLN) ve Ulusal Bağımsızlık Ordusunun (APN) kurulmasını müteakip, Cezayir'in Fransız sömürge yönetimine karşı bağımsızlık mücadelesi başlamış ve 5 Temmuz 1962'de Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ilan edilmiştir.

Cezayir, Başkanlık sistemi ile yönetilen bir Cumhuriyettir. Bağımsızlığını kazandığı 1962 yılından sonra, Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN – Front de Libération National) tarafından tek partili siyasi sistem çerçevesinde yönetilen Cezayir, 1989 yılında yapılan halkoylaması sunucunda kabul edilen yeni Anayasaya ile çok partili sisteme geçmiştir.

Nüfus ve İstihdam

Cezayir'de nüfus, Akdeniz kıyısında ülkenin kuzeyinde yoğunlaşmıştır. Bu bölgede başkent Cezayir ve Oran şehri olmak üzere iki önemli şehir bulunmaktadır. Ülkedeki iç karışıklık 1990'lı yıllarda nüfusun önemli şehirlere göç etmesine neden olmuştur.

Geçen 10 yıl içerisinde zengin ve fakir arasındaki fark artmıştır. Kamu sektöründe çalışanların sayısını arttırma politikası ve yüksek büyüme oranları, son yıllarda ülkedeki işsizliğin bir miktar azalmasını sağlamıştır. Cezayir İstatistik Kurumu ONS'ye göre, işsizlik oranı 2000'li yıllardan itibaren düşüş göstermektedir. Dünya Bankasına göre 1990'larda büyüyen kayıt dışı ekonomi GSYİH'nın yaklaşık %35'ine tekabül etmektedir.

İşgücünün %35'i gibi yüksek bir oranın ya işsiz olduğu ya da yeterince çalıştırılmadığı tahmin edilmektedir. Avrupa'ya ya da Kuzey Amerika'ya gitmek için vize almak son derece güç olduğundan, geleneksel kaçış yolu olan göç, hemen hemen tamamen kapanmış gibidir. İşsiz sayısını azaltmak için hidrokarbon-dışı sanayilerin gelişimi önem arz etmektedir.

Doğal Kaynaklar

Cezayir'de tarımın GSYİH'ya katkısı %9 dolayındadır. Buna karşın toplam nüfusun yaklaşık %14'ünün tarım sektöründe istihdam edildiği tahmin edilmektedir. Ülkenin sürekli artan iç talebine cevap veremeyen yerli tarımsal üretim, ülkeyi toplam gıda ihtiyacının yaklaşık yarısı oranında dışa bağımlı kılmaktadır.

Yüksek platolarda ve dağlık bölgelerde koyun, keçi ve sığır besiciliği yapılmakla beraber, hayvancılık da tıpkı tarımsal üretim gibi küçük ölçekli olmanın verimsizliği ile karşı karşıyadır. Ülkede et fiyatlarının halkın alım gücünün üstünde seyretmesi ve üretimin, talebin çok altında kalması nedeniyle her yıl Arjantin, Brezilya gibi ülkelerden önemli miktarda et ve canlı hayvan ithalatı yapılmaktadır. Hayvancılığın gelişmemiş olmasına paralel olarak, süt ve süt ürünlerinin üretim kapasitesi de son derece sınırlıdır.

1.280 Km uzunluğunda deniz kıyısına sahip olan Cezayir, 500 den fazla balık türü ile en zengin deniz mahsulüne sahip ülkelerden biridir. Ülkenin 500.000 ton balık rezervi bulunmaktadır. Oldukça yeni bir sektör olan kültür balıkçılığında ise 500 tona yaklaşan bir üretim mevcuttur. Bu çerçevede yıllık 20 bin tonluk ihracat yapılmaktadır.

GSYH'nın %46'sını, toplam ihracatın %98'ini ve toplam bütçe gelirlerinin %77'sini oluşturan hidrokarbon sektörü Cezayir ekonomisinin temel sektörüdür.

Cezayir'in petrol rezervleri 12,2 milyar varil olarak tahmin edilmektedir. Cezayir, Afrika'daki petrol üreticisi ülkeler arasında 2'inci, dünya sıralamasında ise 15'inci ülke konumundadır.

Doğal gaz üretimine 1961 yılında başlanmıştır. Cezayir'in gaz rezervleri 4,5 trilyon m3 olarak tahmin edilmektedir. Ülkede 15 milyar m3 gaz tüketilmekte olup, bu tüketimin 2/3'ü enerji santrallerinde kullanılmaktadır. Cezayir, Avrupa'nın toplam gaz ithalatının %25'ini karşılamaktadır.

Güneydoğudaki Hoggar bölgesinde altın ve Mali sınırı yakınlarında elmas yatakları bulunmaktadır. Yüksek değerli maden cevheri demir-kükürt, fosfat, kurşun, çinko, cıva, barit ve antimon çıkartılmakta ve ihraç edilmektedir. Fakat enerji dışı madencilik sektörü ihmal edilmiş olup, kapasite kullanımının sadece %55 olduğu tahmin edilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	247,79	264,91	268,89	269,44	274,52	279,98	285,27	290,94
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	4,1	3,5	3,5	3	2,8	2,8	2,4	2,4
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar- \$)	5 390	5 682	5 691	5 631	5 669	5 713	5 752	5 740
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,3	4	3,7	3,6	3,4	3,3	3,3	3,2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	2,4	-1,4	-3,9	-4,6	-4,2	-3,9	-3,4	-2,6
Nüfus (milyon)	45,97	46,63	47,25	47,85	48,43	49,01	49,59	50,69
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	47,7	46,2	57,8	67	73,5	77,8	81,3	84,4

(*) Tahmini veriler

Kaynak: IMF-2025

Afrika'nın en geniş topraklarına ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, söz konusu kıtanın (Güney Afrika, Nijerya ve Mısır'ın ardından) en büyük 4'üncü ekonomisi konumundadır. Cezayir, 22 üyesi bulunan Arap Birliği ülkeleri içerisinde de (Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır'ın ardından) 4'üncü büyük ekonomidir. Ancak, anılan ülke, büyük doğal gaz ve petrol kaynaklarına karşın, kişi başına düşen gelir açısından alt orta gelirli bir ülke statüsündedir. Ülke ekonomisi enerji sektörüne bağımlı olup hidrokarbon ürünleri, ülkenin ihracat gelirlerinin %97'sini ve GSMH'sinin %45'ini ve bütçe gelirlerinin 2/3'ünü sağlamaktadır. Bu bağımlılık, petrol fiyatlarındaki değişimlerden büyük ölçüde etkilenen bir ekonomik yapılanmaya sebebiyet vermiştir.

Zengin doğal kaynaklarına karşın halkın satın alma gücünün çevre ve komşu ülkelere göre düşüklüğü, ülke ekonomisinin sektörel bazda çeşitlendirilerek geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası yatırımlardaki yetersizlik, ülkedeki kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirme çalışmalarının çok yavaş ilerlemesi, kayıt dışı sektörün büyüklüğü, bölgeler arasında ciddi ekonomik ve sosyal dengesizlikler (özellikle kuzey ve güney) ve genç nüfusta %30'ları bulan işsizlik bu sıkıntıların başlıca kısmını teşkil etmektedir.

1990 yıllarında ortasından itibaren ticaret politikalarını da serbestleştirmeye başlayan Cezayir, buna karşın, önemli ölçüde ithal ikameci ve korumacı eğilimler gösterebilmektedir. Bu tür tutumlarda, ülkedeki ticaret politikasının belirlenmesinde etkin olan ithalat lobilerine karşın, ulusal bir sanayinin kurulabilmesine yönelik hassasiyetler etkili olmaktadır. Öte yandan, Avrupa Birliği ile 2002 yılında imzalanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile pek çok sanayi ürününün ithalatında AB ülkeleri menşeli ürünlere indirimli gümrük vergileri uygulanmakta ve bazı ürün gruplarında da bu vergiler hâlihazırda

sıfırlanmış bulunmaktadır. Tarım ve balıkçılık sektöründe ise çok kapsamlı olmamakla birlikte karşılıklı kota sistemi uygulanmaktadır.

Yine bu çerçevede, Cezayir 2004 yılında Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi'ne (GAFTA) üye olmuş, ancak, bu kapsamdaki gümrük tarife indirimleri oldukça geniş muafiyet listeleri 2010 yılında hayata geçirilebilmiştir.

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaklanmıştır. Bu durum, uygulamada, paralel para piyasalarının oluşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede oluşan kara borsalarda, Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz kurları, piyasa fiyatlarından %30-40 seviyesinde sapma gösterebilmektedir. Burada Cezayir'in dinarı değerli tutma çabası da önemli rol oynamaktadır.

Öte yandan, Cezayir enerji ürünleri ihracatı sayesinde her yıl neredeyse 20-25 milyar Doları bulan bir dış ticaret fazlası vermektedir ve bu sayede son 10 yıldır cari denge düzenli bir şekilde fazla vermektedir.

Ülkenin belli başlı sorunlarından bir tanesi de kayıt dışı sektörün ülke ekonomisinin %60'ından fazlasını oluşturmasıdır. Nitekim ekonomik aktivitelerin %90'ından fazlasının nakit para ile gerçekleştirilmesi bunda ciddi bir rol oynamaktadır. Bazı büyük oteller ve alış-veriş merkezleri dışında kredi kartı uygulaması yoktur. Bu bakımdan, Cezayir devletinin vergi gelirleri de daha çok ithalattan alınan gümrük ve katma değer vergileridir. Bu durumun değiştirilmesi ve kayıt dışı sektörle mücadele edebilmek için 2011 yılında işlem türü ne olursa olsun, değeri 500.000 dinarı geçen bütün ödemelerin banka kanalı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, 100.000 dinarı geçen ödemelerin de çekle yapılması zorunludur. Yine bu kapsamda, kayıt dışı kurulan pazarlar kapatılmakta ve esnafın kayıtlı çalışması için teşvikler sağlanmaktadır.

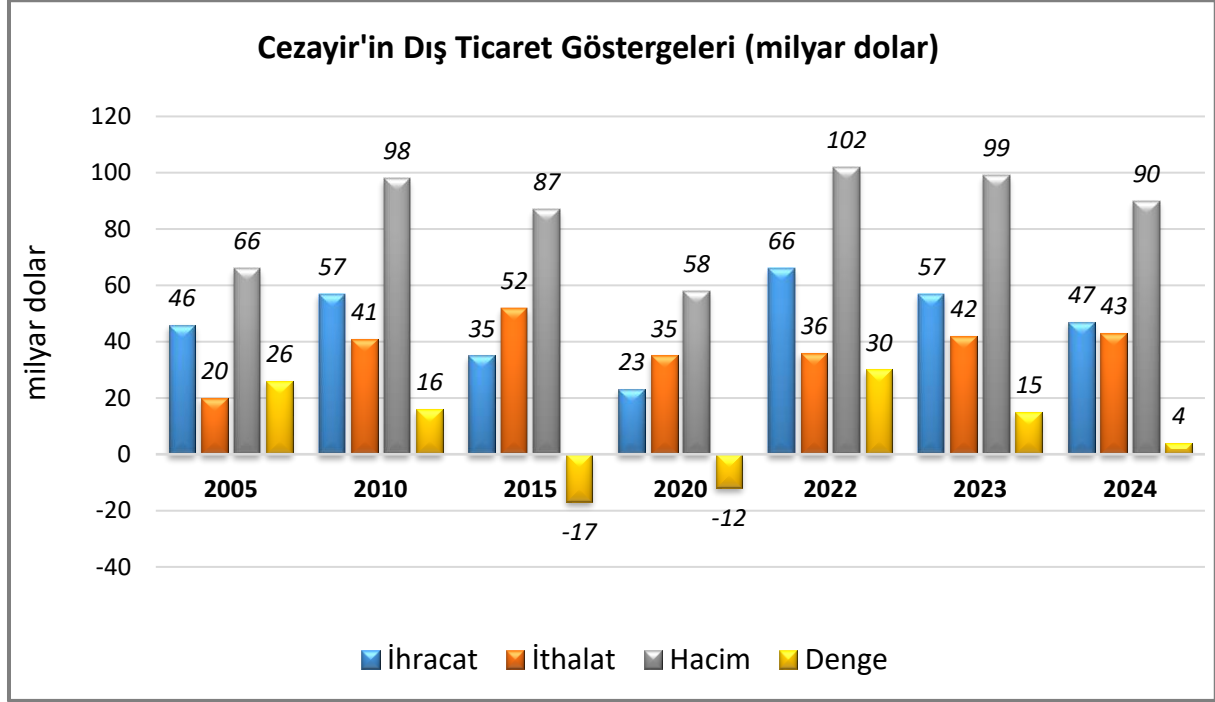
Cezayir ile ilgili en ilginç verilerden biri ise anılan ülkenin başta enerji ürünleri olmak üzere temel tüketim ürünlerine (buğday, şeker, yağ, vb.) yaptığı yüksek sübvansiyon oranlarına karşın halkın satın alma gücünün halen düşük olmasıdır. Cezayir'in hidrokarbon ürünlerini 650 milyar CD/Cezayir dinarı (yaklaşık 8,5 milyar \$) ve elektriğe 150 milyar CD (2,1 milyar \$) sübvansiyon ettiği ve bu tutarın anılan ülkenin GSMH'sinin %6,6'sına tekabül ettiği bilinmektedir. Cezayir'in, diğer temel tüketim ürünlerine yapılan harcamalarla GSYH'nin %13'ü tutarında sübvansiyon harcamalarının olduğu, bütçeye dâhil edilmeyen sübvansiyonlarla bu oranın %30'a yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Cezayir'de ekonomik büyüme, büyük oranda petrol fiyatlarına ve yağış düzeyine bağlıdır. IMF verilerine göre, ülkedeki hidrokarbonlar sektörünün istikrarlı büyümesinden dolayı, 2024 yılında sabit fiyatlara göre GSYH'nin %3,8 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

Hidrokarbon sektörü ihracatı toplam ihracatın yaklaşık %95'ini oluşturmaktadır. Ancak, son yıllarda petrol fiyatlarının düşmesi nedeniyle ihracatın azaldığı görülmektedir.

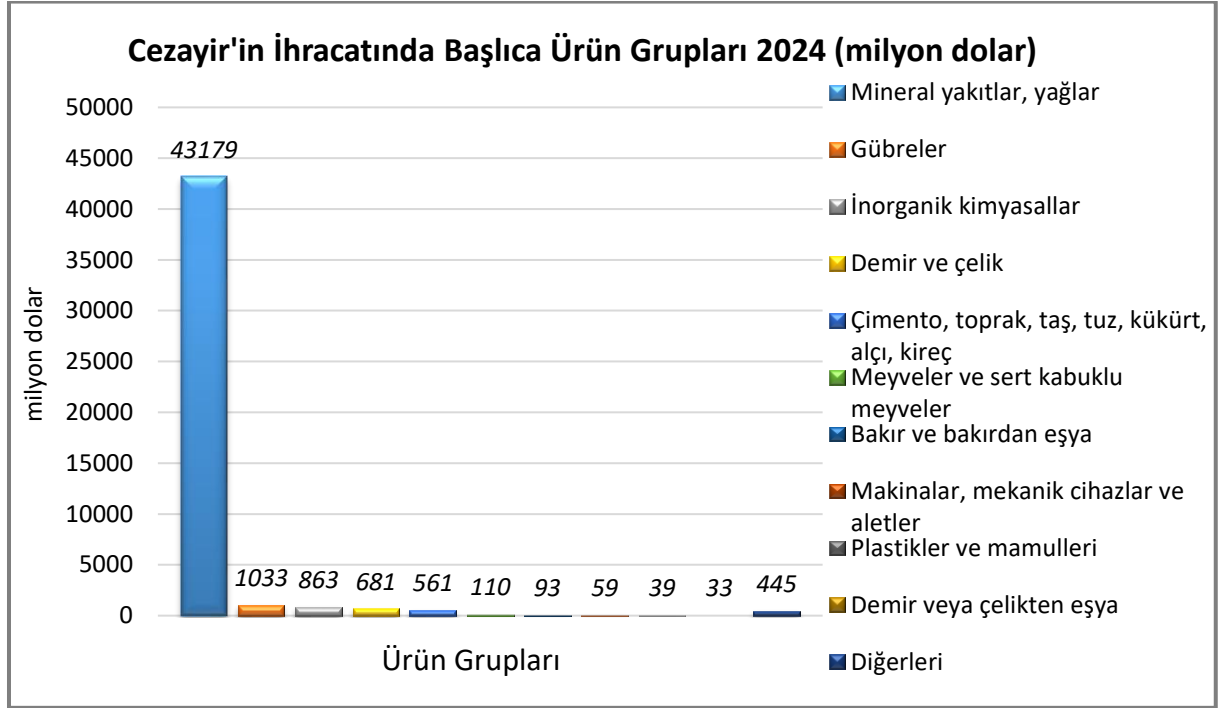
Bir yandan tarımsal üretimin, diğer yandan sanayi alt yapısının yetersizliği nedeniyle pek çok tüketim mamulünü dışarıdan almak durumunda kalan Cezayir, ihtiyaçlarını karşılamak üzere, yıllar itibariyle sürekli artan miktarlarda ithalat yapmaktadır. Avrupa Birliği, Cezayir'in en önemli ticaret ortağı konumundadır.

Cezayir'in dünyaya ihracatında en önemli ürünler sırasıyla, petrol gazları, ham petrol, petrol yağları, gübreler, inşaat demiri, çimento, demir-çelik yarı mamuller, amonyak, hidrojen, kalsiyum fosfatlar ve elektrik enerjisidir.

Ülkenin dünyadan ithalatında en önemli ürünler sırasıyla, buğday, otomobiller, süt, krema, mısır, pancar şekeri, eşya taşımaya mahsus araçlar, soya fasulyesi, ilaçlar, telefonlar ve karayolu taşıtlarının aksam ve parçalarıdır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

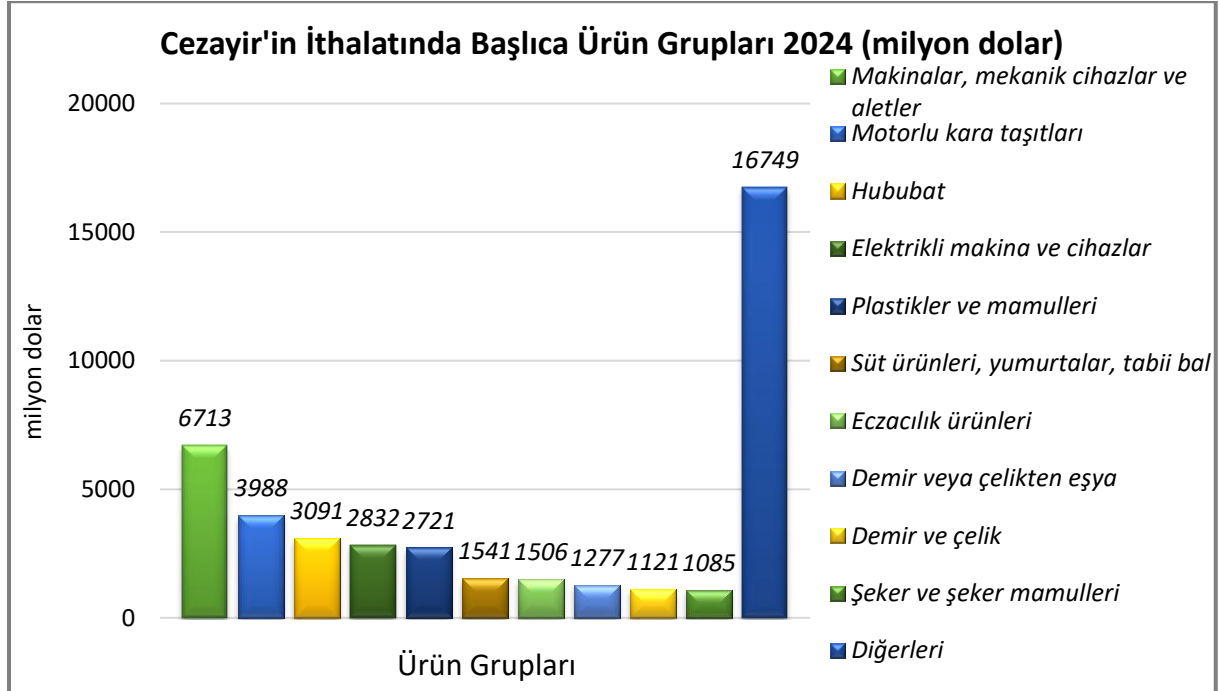
İhracat

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

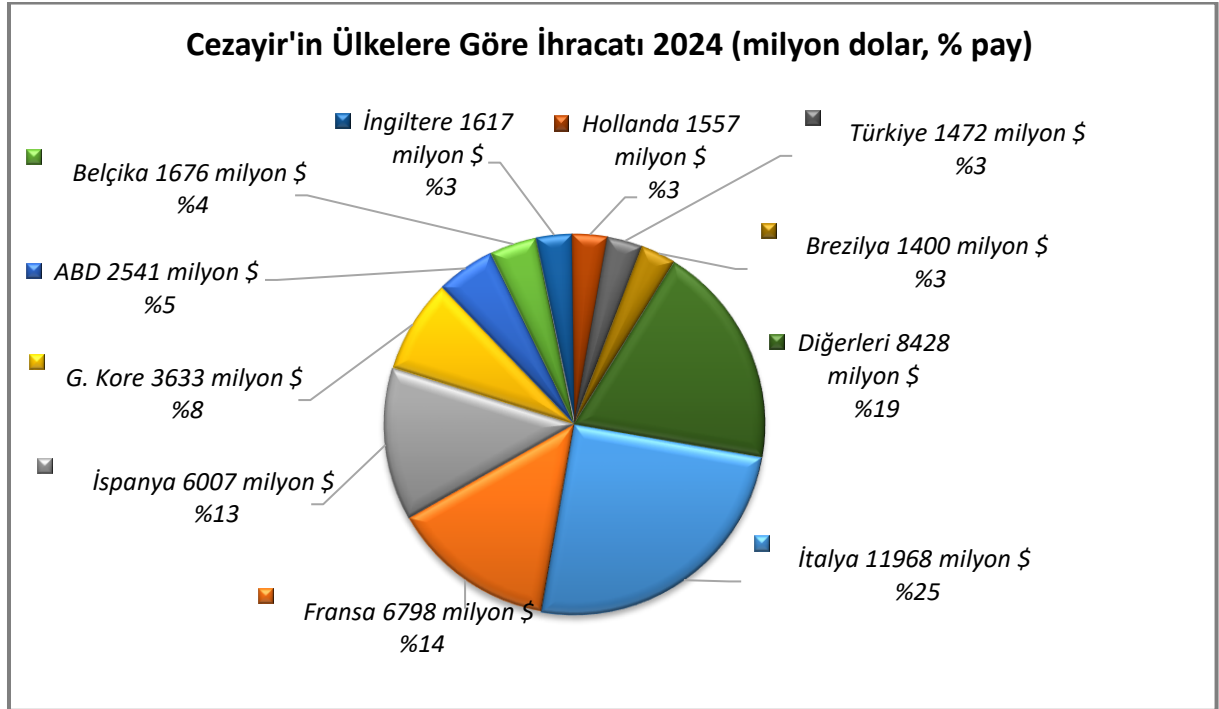
Kaynak: Trademap (2023 Mirror Data/ Cezayir)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

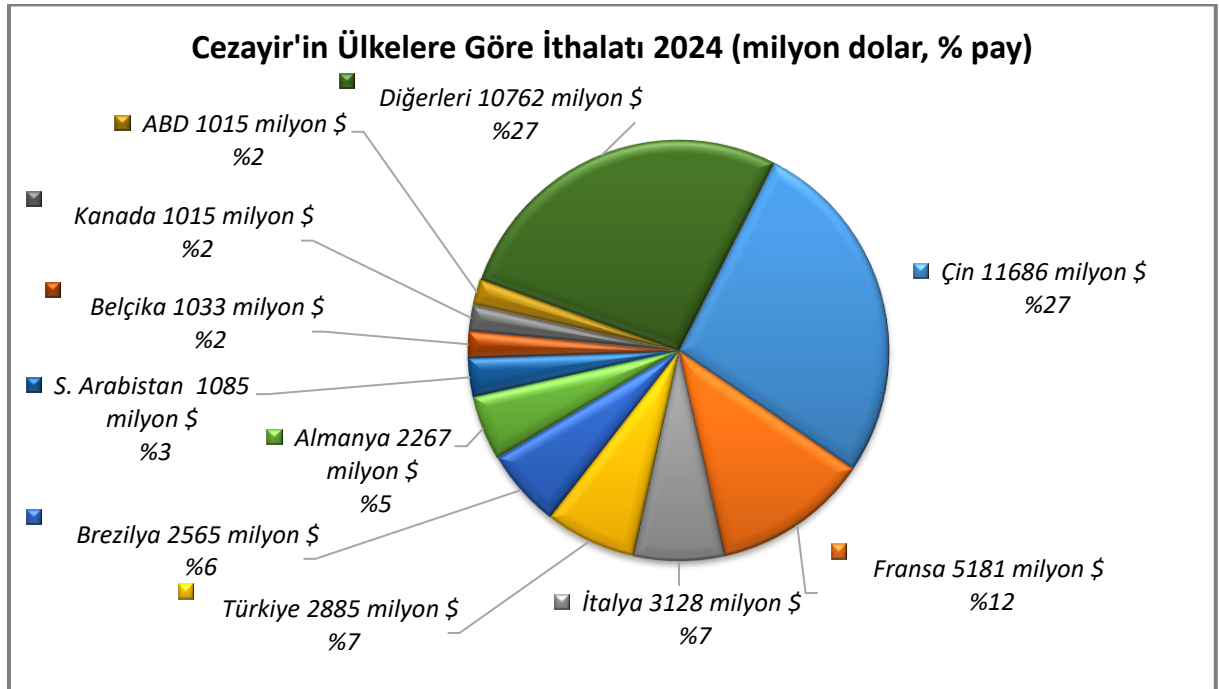
İhracat

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Cezayir’de uygulanmakta olan ekonominin liberalleştirilmesi, dışa açılım ve dünya ile entegrasyon çabaları çerçevesinde, yabancı sermayenin Cezayir’e çekilmesine öncelik verilmektedir. Bu gerekçelerle ülkede katma değer ve istihdam yaratacak yatırımlar için gerekli mevzuat değişiklikleri yapılmakta, yerli ve yabancı yatırımların teşvikine yönelik önlemler alınmaktadır.

Öte yandan, inşaat sektöründeki canlılığa ve artan talebe paralel olarak, ihtiyaç duyulan inşaat malzemelerinin üretimi, yeni teknolojilerin transferi ve ülkedeki altyapı yatırımlarına bağlı olarak taş ocakçılığı, önemli yatırım alanları olarak değerlendirilmektedir.

Cezayir, balıkçılığın geliştirilmesi amacıyla, özellikle balıkçı teknesi alımında Cezayirli şirketlere önemli kredi imkânları sunmaktadır. Balıkçılığın geliştirilmesine yönelik bu program dikkate alınarak, avlanan balığın işlenmesi, depolanması ve nakliyesi gibi konular yatırım için son derece elverişli alanlardır.

Yatırım ve ara malları ithalatında uygulanan ortalama %5 gibi, Cezayir ölçülerine göre çok düşük seviyedeki gümrük vergileri göz önüne alındığında, imalat sanayi alanında makina, yedek parça, ekipman, elektrikli ve elektronik ev aletlerinin imalat ve/veya montajı önemli yatırım alanlarıdır.

Economist Intelligence Unit (EIU) verilerine göre, Cezayir, 2025 yılında 1,5 milyar dolar değerinde doğrudan yabancı yatırım alacağı tahmin edilmektedir. Bu yatırımların çok önemli bir kısmının enerji, sanayi (gıda, inşaat ekipmanları ve diğer basit montaja dayalı imalat), bayındırlık ve konut ve telekomünikasyon başta olmak üzere hizmet sektörüne yöneldiği bilinmektedir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	1 216,00	1 300,00	1 400,00	1 500,00	1 600,00	1 700,00	1 800,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,51	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	36 860,00	37 413,00	37 974,00	38 544,00	39 122,00	39 709,00	40 304,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	84,00	85,00	85,00	85,00	85,00	85,00	85,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon \$)	2 894,00	2 932,00	2 970,00	3 008,00	3 047,00	3 087,00	3 127,00

(*) Tahmini Veriler

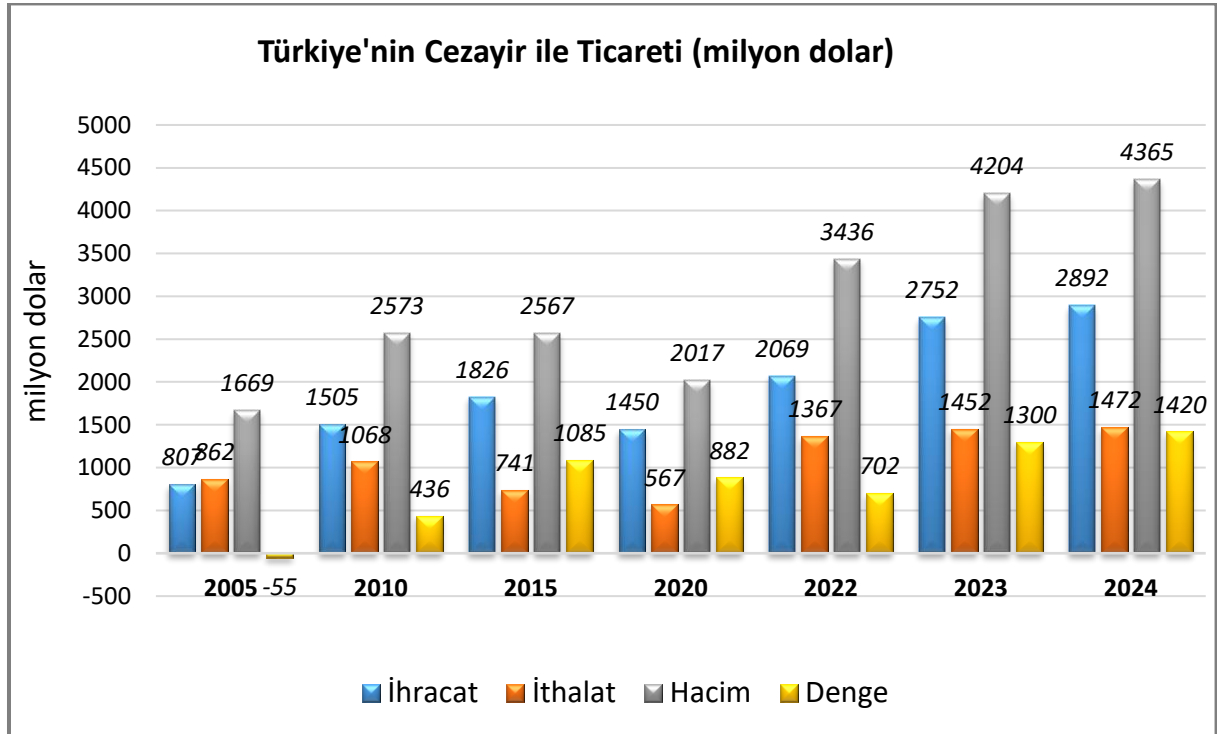
Kaynak: EIU-2025

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

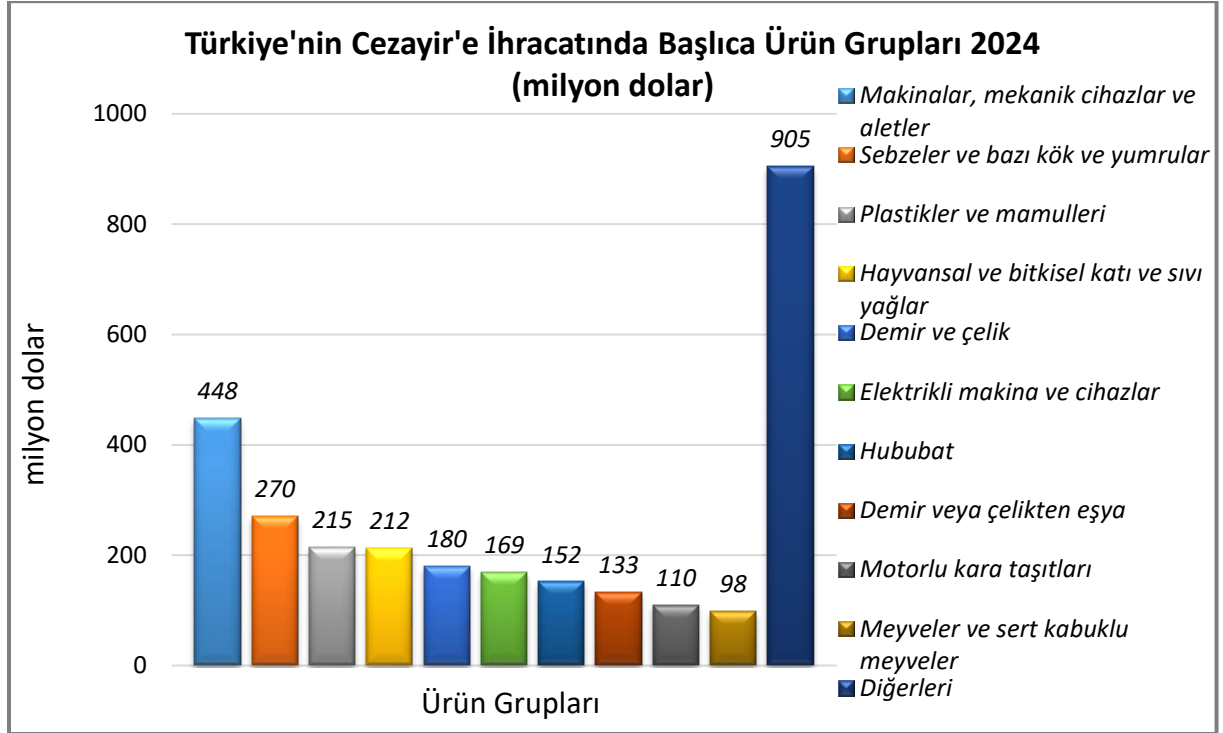
Türkiye ile Cezayir arasındaki ticarete 2010 yılına kadar Cezayir lehine seyreden dış ticaret dengesi, Cezayir'den yapılan ithalatın azalması ve ihracatımızın artması ile 2010 yılından itibaren Türkiye lehine fazla vermeye başlamıştır. Türkiye lehine olan dış ticaret dengesi 2024 yılında 1,42 milyar dolara ulaşmıştır.

Türkiye-Cezayir Dış Ticareti

Kaynak: Trademap – Direct Data/ Türkiye

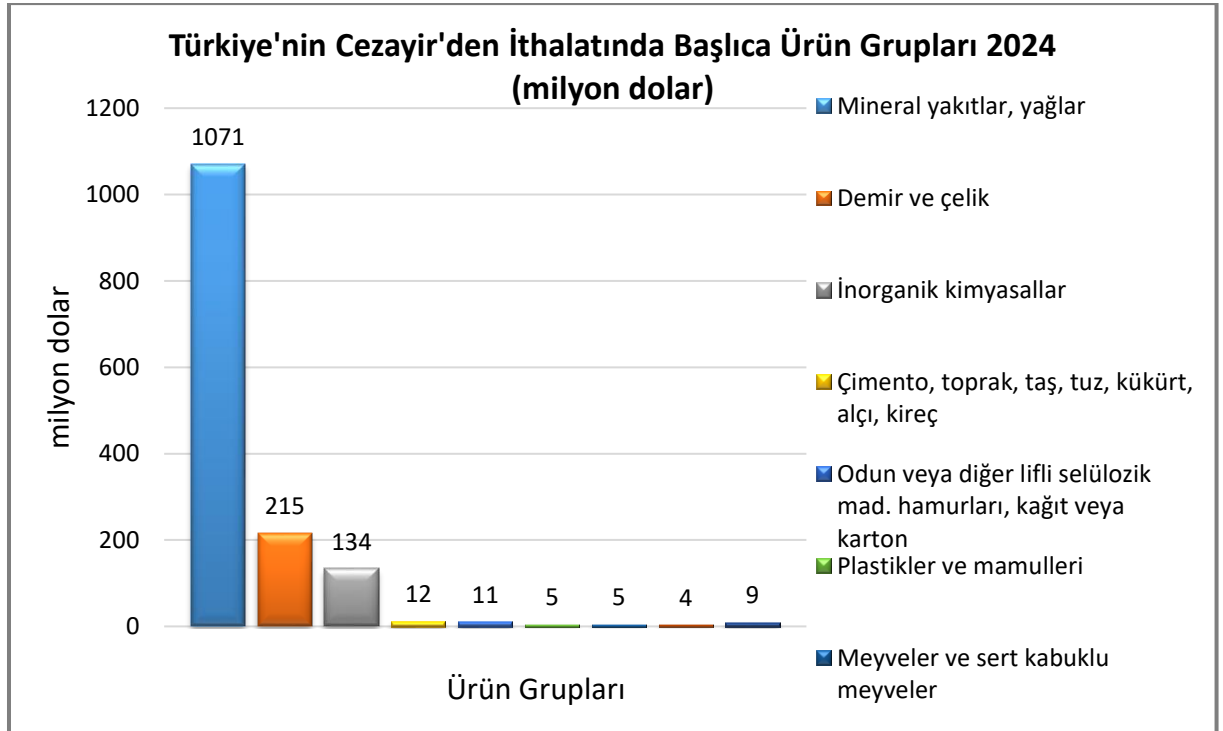
Türkiye'nin Cezayir'e İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap – Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Cezayir'den İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap – Direct Data/ Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Cezayir'in İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			66 244 497	57 044 198	47 096 935	100	-17,4
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	30 477 710	27 522 733	20 287 424	43,1	-26,3
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	18 627 771	15 791 591	14 101 195	29,9	-10,7
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	9 476 652	8 240 053	8 757 865	18,6	6,3
4.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	2 324 461	1 348 165	1 025 272	2,2	-24
5.	2814	Saf amonyak veya amonyakın sulu çözeltileri	1 409 102	433 358	464 333	1	7,1
6.	2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	199 553	368 709	398 082	0,8	8
7.	2523	Çimento	612 535	512 612	333 132	0,7	-35
8.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	181 785	439 616	299 350	0,6	-31,9
9.	7214	İnşaat demiri	576 233	505 933	256 952	0,5	-49,2
10.	2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	249 890	243 810	226 290	0,5	-7,2
11.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	127 094	133 756	108 727	0,2	-18,7
12.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	181 234	137 270	78 466	0,2	-42,8
13.	7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99.94)	8 311	10 791	40 149	0,1	272,1
14.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	28 887	20 658	35 692	0,1	72,8
15.	2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	76 033	47 919	32 531	0,1	-32,1

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

EK-2: Cezayir'in İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			36 055 268	41 626 798	42 622 122	100	2,4
1.	1001	Buğday ve mahlut	2 673 003	1 882 468	1 769 760	4,2	-6
2.	8703	Otomobiller	865 475	1 591 997	1 674 028	3,9	5,2
3.	402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	1 664 055	1 332 016	1 348 113	3,2	1,2
4.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	773 562	931 802	1 054 820	2,5	13,2
5.	1005	Mısır	927 864	1 075 088	1 017 038	2,4	-5,4
6.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	228 420	859 312	813 133	1,9	-5,4
7.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	779 970	840 929	720 656	1,7	-14,3
8.	1201	Soya fasulyesi	923 561	770 014	713 490	1,7	-7,3
9.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	934 439	822 461	693 484	1,6	-15,7
10.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	448 080	563 414	675 950	1,6	20
11.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	547 261	567 615	656 473	1,5	15,7
12.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	398 711	583 776	596 584	1,4	2,2
13.	3002	Serum, aşı, toksin vb. ürünler	296 652	457 582	514 245	1,2	12,4
14.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	284 463	350 204	484 232	1,1	38,3
15.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	574 154	538 513	451 989	1,1	-16,1

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

EK-3: Cezayir'in Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		66 244 497	57 044 198	47 096 935	100	-17,4
1.	İtalya	19 193 997	15 223 121	11 967 847	25,4	-21,4
2.	Fransa	7 011 189	7 644 318	6 797 793	14,4	-11,1
3.	İspanya	7 994 455	6 733 764	6 006 516	12,8	-10,8
4.	G. Kore	3 371 797	3 152 860	3 633 265	7,7	15,2
5.	ABD	3 166 407	3 150 866	2 540 862	5,4	-19,4
6.	Belçika	1 804 317	2 016 181	1 676 368	3,6	-16,9
7.	İngiltere	2 177 879	1 933 521	1 616 509	3,4	-16,4
8.	Hollanda	2 935 320	2 041 145	1 557 071	3,3	-23,7
9.	Türkiye	1 367 257	1 452 400	1 472 247	3,1	1,4
10.	Brezilya	1 182 450	1 824 742	1 399 929	3	-23,3
11.	Almanya	2 076 848	1 631 381	1 315 738	2,8	-19,3
12.	Portekiz	1 122 619	1 009 987	1 298 057	2,8	28,5
13.	Hindistan	1 840 099	677 857	1 002 344	2,1	47,9
14.	Çin	1 143 561	854 521	801 830	1,7	-6,2
15.	Litvanya	167 713	186 693	753 380	1,6	303,5

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

EK-4: Cezayir'in Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (% 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		36 055 268	41 626 798	42 622 122	100	2,4
1.	Çin	6 276 098	9 498 749	11 685 595	27,4	23
2.	Fransa	4 738 985	4 839 636	5 180 786	12,2	7
3.	İtalya	2 431 307	3 045 136	3 128 124	7,3	2,7
4.	Türkiye	2 069 174	2 756 022	2 885 431	6,8	4,7
5.	Brezilya	1 918 428	2 373 913	2 564 947	6	8
6.	Almanya	1 714 934	2 193 732	2 267 460	5,3	3,4
7.	S. Arabistan	815 680	827 618	1 084 536	2,5	31
8.	Belçika	905 203	922 138	1 033 117	2,4	12
9.	Kanada	946 559	971 278	1 015 262	2,4	4,5
10.	ABD	1 200 594	1 214 448	1 014 504	2,4	-16,5
11.	Arjantin	1 597 328	895 276	1 012 057	2,4	13
12.	Hindistan	629 061	750 707	959 408	2,3	27,8
13.	İspanya	1 069 347	356 388	828 115	1,9	132,4
14.	Hollanda	538 680	731 628	778 382	1,8	6,4
15.	Polonya	441 647	587 894	693 852	1,6	18

Kaynak: Trademap (Mirror Data/ Cezayir)

Ek-5: Türkiye'nin Cezayir'e İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			2 069 174	2 756 022	2 885 431	100	4,7
1.	713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	35 610	170 551	269 010	9,3	57,7
2.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	152 946	148 992	208 714	7,2	40,1
3.	1001	Buğday ve mahlut	0	113 721	138 525	4,8	21,8
4.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	66 251	64 571	109 290	3,8	69,3
5.	802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	20 506	45 485	71 004	2,5	56,1
6.	7321	Demir veya çelikten sobalar, mutfak soba ve ocakları, barbekü, mangal, gaz ocakları vb ile bunların aksam ve parçaları	56 338	52 721	53 374	1,8	1,2
7.	8703	Otomobiller	4 228	278 253	49 310	1,7	-82,3
8.	3907	Poliasetaller, diğer polietilerler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	24 173	25 966	39 674	1,4	52,8
9.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	36 494	41 914	39 429	1,4	-5,9
10.	8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makinaları (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	28 032	27 255	31 198	1,1	14,5
11.	8438	Yiyecek ve içeceklerin sınai amaçlarla hazırlanması veya imaline mahsus makina ve cihazlar	11 173	20 108	30 117	1	49,8
12.	2102	Maya	20 144	28 277	29 652	1	4,9
13.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	17 535	36 301	29 125	1	-19,8
14.	5603	Dokunmamış mensucat (emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş olsun olmasın)	29 576	29 733	28 683	1	-3,5
15.	8422	Bulaşık, şişe vb yıkama ve kurutma makinaları, şişe, kutu çuval vb doldurma, etiketleme makinaları, ambalaj vb makinalar	15 711	24 626	27 468	1	11,5

Kaynak: Trademap – Direct Data/ Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Cezayir'den İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 367 257	1 452 325	1 472 247	100	1,4
1.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	1 074 015	1 016 789	1 007 328	68,4	-0,9
2.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	73 744	313 045	208 268	14,1	-33,5
3.	2814	Saf amonyak veya amonyanın sulu çözeltileri	83 947	39 890	130 931	8,9	228,2
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	37 558	8 095	63 925	4,3	689,7
5.	2510	Tabii kalsiyum fosfatlar, tabii alüminyum kalsiyum fosfat ve fosfatlı tebeşir	5 568	17 488	11 935	0,8	-31,8
6.	4707	Kağıt ve karton döküntü ve kırıntıları	1 083	2 821	11 227	0,8	298
7.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşın (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	1	0	6 380	0,4	0
8.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	3 316	3 169	4 966	0,3	56,7
9.	3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	1 360	978	4 048	0,3	313,9
10.	5209	Pamuklu mensucat (ağırlık itibarıyla % 85 veya daha fazla pamuk içeren ve m2 ağırlığı 200 gr. ı geçenler)	3 998	1 005	3 276	0,2	226
11.	2804	Hidrojen, asal gazlar ve diğer ametaller	1 851	2 223	3 089	0,2	39
12.	5503	Sentetik devamsız lifler (işlem görmemiş)	3 734	2 170	2 635	0,2	21,4
13.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	0	1 489	2 190	0,1	47,1
14.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	3 659	7 504	1 645	0,1	-78,1
15.	7408	Bakır teller	214	0	1 469	0,1	0

Kaynak: Trademap – Direct Data/ Türkiye